

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”

СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ

УЧЕБЕН ПЛАН

Утвърждавам: .....

РЕКТОР на СУ” Св. Климент Охридски”

Приет на Академичен съвет с протокол
№ 6 / 30.03.2022 г.

Професионално направление: 3.8. Икономика

Докторска програма: Финанси, финансов анализ и финансов мениджмънт

Образователна и научна степен „ДОКТОР”

Форма на обучение: Р, редовна / З, задочна / С, самостоятелна подготовка

Продължителност на обучението (години): Р, 3 години // З, 4 години // С, 3 години

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

I. АНОТАЦИЯ НА ПРОГРАМАТА

Докторската програма „**Финанси, финансов анализ и финансов мениджмънт**“ е насочена към развитие на изследователския и преподавателския потенциал на докторантите. Тя е съобразена с изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор“, регламентирани в Закона за висшето образование, Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ и други нормативни актове, конкретизиращи прилагането им. Програмата подготвя специалисти за работа в дигитална среда, като използва методите за иновативни аналитични изследвания за управление и участие в процеса на създаване на стойност за предприятието, развиване на изследователски умения, както и специфични компетентности за преподаване и подпомагане на самостоятелното учене. Подготовката на докторантите се основава на най-добрите традиции на българската и чуждите финансови школи за обучение на висококвалифицирани специалисти и включва нови методи за овладяване на методиката на теоретичните и експерименталните изследвания. Придобитите знания позволяват на завършилите програмата да заемат лидерски позиции в български и транснационални компании, банковите и финансовите държавни органи, както и в международни финансови организации.

Програмата е със **срок на обучение** до 3 години за редовно, до 4 години за заочно обучение и до 3 години за кандидати, желаещи да се обучават в самостоятелна форма. Обучението се осъществява от катедра „Финанси и счетоводство“ на Стопанския факултет.

Обучението може да се осъществява **на български и на чужд език**, според заявката на кандидата, като езикът на обучение се определя при приемането на докторанта и не подлежи на промяна.

Основните цели на обучението в ОНС „доктор“ в катедра „Финанси и счетоводство“ в докторската програма „Финанси, финансов анализ и финансов мениджмънт“ са:

- Изграждане на висококвалифицирани изследователи и специалисти в областта на финансовия анализ на стопанската дейност, публичните и поведенческите финанси, финтеха и инвестициите;
- Осигуряване на добре подготвени преподаватели за целите на катедрата и факултета, като по този начин се гарантира както приемственост, така и подобряване на качеството на обучение с оглед отговаряне на съвременните предизвикателства в областта на обучението по финанси.

Задачите на докторската програма „Финанси, финансов анализ и финансов мениджмънт“ са:

- Осигуряване на обучение на докторантите (на български или на чужд език), насочено към разширяване и задълбочаване на теоретичните знания, актуалните проблеми и тенденциите в развитието на научната област;
- Налагане на високи стандарти за провеждане на научноизследователска дейност в съответната професионална област, използвайки съвременни методи, инструменти и техники за изследване и информационни и комуникационни технологии;
- Осигуряване на възможности за изготвяне на самостоятелни и съвместни публикации с членове на катедрата и факултета;
- Консултиране на разработвания дисертационен труд с научния ръководител, членове на катедрата и факултета;
- Създаване на условия за публикуване на значими научни публикации в областта на финансите, финансовия анализ и финансовия мениджмънт;
- Предоставяне на възможности за мобилност на докторантите чрез развитие на научното сътрудничество с други висши учебни заведения в страната и чужбина, научни организации и предприятия.

А. Структура на учебния план

Докторската програма „Финанси, финансов анализ и финансов мениджмънт“ на катедра „Финанси и счетоводство“ осигурява балансирано съчетание на фундаменталността и универсалността на обучението с приложните аспекти на професионалната дейност, което гарантира целостта на образователната услуга. С включените избираеми дисциплини програмата осигурява и постигане на по-тясна специализация на всеки докторант в определени тематични области, в зависимост от индивидуалните интереси и изследователските приоритети. Тя също така отразява потребностите, произтичащи от спецификите на бъдещите работни места на завършилите докторанти, в т.ч. академичната сфера, бизнеса, неправителствения сектор и държавното управление. Преминването на пълния курс на докторантурата гарантира задълбочена теоретична подготовка и способност за извършване на научно-приложна дейност – както самостоятелно, така и в екип. То предоставя възможност за изграждане и на потенциал за частично и цялостно управление на проектни дейности в избраната област на знанието.

Учебният план е структуриран по начин, който спомага за постигането на заложените образователни и изследователски цели във възможно най-пълна степен, като същевременно позволява съществена гъвкавост. Обучението може да се осъществява както на български, така и на чужд език, като учебният план е идентичен. Индивидуалният учебен план на всеки докторант се изготвя и утвърждава на езика, на който се осъществява обучението.

Б. Формат на учебния план и организация на учебния процес

Учебната документация за провеждането на обучението в ОНС „доктор“ е подготвена в съответствие с действащата нормативна база, уреждаща обучението в тази образователна и научна степен. Научните ръководители, ръководителят на докторската програма и ръководителят на катедрата следят за спазването на сроковете и изпълнението на задълженията на докторантите.

Действащата учебна документация се състои от:

- Настоящият учебен план;
- Индивидуален учебен план на докторанта за периода на докторантурата, вкл. детайлизирани планове по години;
- Стандартизирана форма на протоколи, засягащи полагането на специализиран докторантски минимум и изпити, залегнали в учебния план;
- Стандартизирана форма на годишен отчет на докторантите, изготвян съгласно чл. 41 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.
- Стандартизирана форма на тримесечен отчет за редовните докторанти, изготвян съгласно чл. 42 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

Форматът на учебния план е модулен. **Броят на модулите е пет. От първите четири модула следва да бъдат набрани минимум 180 кредита.** Учебният план фиксира задължителния минимум кредити по всеки раздел и в рамките на раздела, по видове дейности. По модул „Други дейности“ не се присъждат кредити, но дейностите са съществени за атестирането на докторантите.

Описание на модулите:

1. Учебна дейност, която включва:

- Задължителните по Закона за висшето образование докторантски минимума по специалността и чужд език;
- Задължителни дисциплини, формиращи фундаментални знания и умения в областта на провеждането на научни изследвания и в областта на преподаване на съответната материя;
- Свободно избираеми курсове по научното направление на докторантурата, както и курсове, формиращи специфични изследователски умения и компетентности.

Всички курсове са едносеместриални и са кредитирани съобразно приетите в СУ изисквания. Всички курсове са предназначени само за докторанти и съдържанието им не дублира четения в бакалавърска или магистърска програма. Всеки автор на докторантски курс оповестява съдържанието му, условията за участие, както и начина на завършване по утвърдена учебна програма от Факултетния съвет.

2. Научноизследователска дейност, която включва:

- Работа по дисертацията: от предварителната подготовка, през представяне на междинни резултати до финализиране;
- Публикации, свързани с дисертацията;
- Участие в университетски, национални и международни научни форуми;
- Участие в проектна дейност.

3. Педагогическа дейност – съгласно действащия Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ това може да се осъществи след успешно полагане на специализираните докторантски изпити. Педагогическата дейност е задължителна за докторантите в редовна форма на обучение и препоръчителна за докторантите в задочна и самостоятелна форма на обучение.

4. Защита на дисертационен труд.

5. Други дейности, свързани с участие в живота на катедрата, вкл. изпълнение на административни и помощни дейности (при необходимост). Тези дейности не носят кредити за изпълнение на учебния план, но се отчитат при ежегодната атестация на докторантите.

II. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

В резултат от успешното преминаване на докторантите през пълния курс на обучение, предлаган в докторската програма „Финанси, финансов анализ и финансов мениджмънт“, се очаква те да получат следните знания, умения и компетенции:

- Знания за съвременното състояние, проблемите и тенденциите за развитие в областта на финансите, финансовия анализ и финансовия мениджмънт;
- Тясно специализирани знания в конкретни области, засегнати в разработвания дисертационен труд;
- Умения за самостоятелно придобиване на знания и способност за генериране на нови идеи при решаване на образователни, изследователски и практически проблеми, включително в интердисциплинарни области;
- Способност за проектиране и осъществяване на комплексно изследване, вкл. в интердисциплинарни области, чрез използване на съвременни методи на изследване;
- Умения за систематизиране, обобщаване и критичен анализ на научните и практическите постижения в областта на дисертационния труд;
- Умения за представяне и популяризиране на научно-практическите резултати от изследванията пред професионалната общност под формата на научни доклади и статии, изследователски отчети и предложения за проекти;
- Компетенции за ефективно използване на библиографска информация; за работа със специализирани източници на статистическа информация; за събиране, обработка, управление и анализ на данни; за ефективна комуникация на получените резултати; личностни компетенции за работа в изследователски екипи и управление на изследователски проекти;
- Компетенции за преподавателска дейност по финансовите дисциплини.

III. РЕАЛИЗАЦИЯ НА ЗАВЪРШИЛИТЕ

Завършилите докторската програма „Финанси, финансов анализ и финансов мениджмънт“ могат да се реализират успешно както в академични институции, така и в бизнеса, неправителствения сектор, държавното управление, финансовия сектор, аналитични и консултантски компании и др.

Професионалната реализация включва, но не се ограничава до следните професии съгласно **Националната класификация на професиите и длъжностите** на Република България:

- Ръководители на финансови отдели
  - Ръководители на отдели по управление на портфейли от активи
  - Ръководители на банкови, платежни, застрахователни, паричнообменни, финансово-кредитни и пенсионноосигурителни дружества
  - Финансови анализатори
  - Финансови мениджъри
  - Ръководители на отдели по планиране и бюджетиране
  - Изпълнителни директори
  - Финансови директори
  - Ръководители и експерти в структурата на държавната администрация
  - Преподаватели във висши училища
  - Ръководители на научноизследователски звена
-

I. УЧЕБНА ДЕЙНОСТ

Задължителен минимум ECTS кредити (ОБЩО) – в зависимост от формата на обучението: 60 (P, 3) и 20 (C)

1. ДОКТОРАНТСКИ МИНИМУМ

Задължителен минимум ECTS кредити – в зависимост от формата на обучението: 30 (P, 3) и 20 (C)

Наименование на учебната дисциплина	Вид на докторския курс	Форма на оценяване	ECTS кредити	Часове			Всичко задължителни занятия	Разпределение по години
				лекции	семинарни занятия	извънаудиторна натовареност		
Докторантски минимум по специалността <i>Изпитът се провежда в две части – защита на курсов проект (обзор на научна литература по проблемите на дисертацията) и устен изпит по програма и конспект, утвърдени от катедрата</i>	З	изпит	20	не	не	600	600	първа
Докторантски минимум по западен език <i>Изпитът е задължителен за докторанти в редовна и задочна форма на обучение и не е задължителен за докторанти в свободна форма на обучение</i>	З	изпит	10	не	Не	300	300	първа

2. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДОКТОРАНТСКИ КУРСОВЕ

Задължителен минимум ECTS кредити – в зависимост от формата на обучението: 20 (P,3)

Наименование на учебната дисциплина	Вид на докторския курс	Форма на оценяване	ECTS кредити	Часове			Всичко задължителни занятия	Разпределение по години
				лекции	семинарни занятия	извънаудиторна натовареност		
Академично писане за докторанти	З	изпит	10	60	не	240	300	първа или втора
Изследователски методи в научната работа (качествени и количествени изследователски методи за бизнес изследвания)	З	изпит	10	60	не	240	300	втора или трета

Забележка:

1. Провеждането на докторантски курсове се определя спрямо възможностите на съответните катедри в Стопанския факултет. При самоподготовка на докторантите, извънаудиторната заетост възлиза на 300 часа по Академично писане за докторанти и 300 часа по Изследователски методи в научната работа (качествени и количествени изследователски методи за бизнес изследвания).

3. ИЗБИРАЕМИ ДОКТОРАНТСКИ КУРСОВЕ

Задължителен минимум ECTS кредити – в зависимост от формата на обучението: 10 (P, 3)

Наименование на учебната дисциплина	Вид на докторския курс	Форма на оценяване	ECTS кредити	Часове			Всичко задължителни занятия	Разпределение по години
				лекции	семинарни занятия	извънаудиторна натовареност		
Съвременни тенденции в глобалната финансова сфера (на английски език)	И	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Анализ и оценка на финансови инструменти	И	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Поведение на инвеститорите на финансовите пазари	И	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Корпоративни инвестиционни решения в условия на устойчивите финанси	И	изпит	5	30	не	120	150	текущо

Забележки:

1. По предложение на научния ръководител и след утвърждаване от Катедрения съвет в индивидуалния план могат да се включат и други избираеми курсове, освен изброените.
2. Признават се курсове, формиращи академични знания и компетенции, специфични изследователски знания и компетенции, както и курсове по научното направление и тематичната насоченост на докторантурата и организирани от:
  - 2.1. други докторантски училища към СУ "Св. Кл. Охридски"
  - 2.2. други университети, с които СУ "Св. Кл. Охридски" има договори за сътрудничество, вкл. докторантска мобилност
3. Посещението и оценките от задължителните и избираемите докторантски курсове се удостоверяват с протокол, издаван от Деканата на Стопанския факултет. Протоколът се представя на инспектора, отговарящ за докторантите в рамките на 10 работни дни след полагане на изпита.

II. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Задължителен минимум ECTS кредити (ОБЩО) – в зависимост от формата на обучението: 85 (P) 95 (З) и 135 (С)

1. РАБОТА ПО ДИСЕРТАЦИЯТА

Задължителен минимум ECTS кредити – в зависимост от формата на обучението: 40 (P) 50 (З) и 90 С

Наименование на дейността	ECTS кредити	Отчет
Работа върху проекта за дисертационен труд, представен при зачисляване в самостоятелна форма на обучение	50	първа година
Подготовка на дисертационния труд (разработване на структурата на дисертационния труд; проучване на литература и др. информационни източници; подготвителни и съпътстващи дейности по дисертационния труд - събиране и обработка на емпирични материали и др.; подготвяне и представяне на обособени части от	по 5 на година	текущо

дисертационния труд и пр.).		
Представяне на резултатите от текущата работа пред Докторантски семинар на катедрата	по 5 на година	текущо
Подготвен и представен предварителен вариант на дисертационен труд, завършен в основната му част	10	последна

2. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА РАБОТА

Задължително 45 ECTS кредити за всички форми на обучение

ПУБЛИКАЦИИ, свързани с дисертацията, участие в научни форуми и проектна дейност	ECTS кредити	Отчет
- Студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Scopus и Web of Science издания)	45/n на публикация	Текущо
- Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Scopus и Web of Science издания)	30/n на публикация	Текущо
- Публикувана глава от колективна монография	20/n на публикация	Текущо
- Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	15/n на публикация	Текущо
- Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	10/n на публикация	Текущо
УЧАСТИЯ С ДОКЛАДИ пред научни форуми в страната и чужбина	по 10/n на участие/доклад	Текущо
УЧАСТИЯ С ДОКЛАДИ в научни семинари на факултета и катедрата	по 5 на участие	Текущо
УЧАСТИЕ В НАУЧНИ И НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ПРОЕКТИ - национални	по 10 на участие	Текущо
УЧАСТИЕ В НАУЧНИ И НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ПРОЕКТИ - международни	по 25 на участие	Текущо
ОТЛИЧИЯ ОТ МЕЖДУНАРОДНИ И НАЦИОНАЛНИ НАУЧНИ КОНКУРСИ (БНБ, БМА, СИБ и др.)	по 10 на отличие	Текущо

Забележки:

1. Според Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България минималният брой точки от публикации е 30.
2. Кредитите, набирани от публикациите по дисертационния труд, съответстват на броя точки, полагащ се съгласно националните минимални изисквания, установени в Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав.

3. Когато кредитите са набрани от повече от една публикация или повече от едно участие с доклад на научен форум, различните публикации/доклади трябва да представят различни резултати от дисертационния труд.
4. При публикации/участие с доклади в съавторство, кредитите се преизчисляват пропорционално на декларираното участие („n“ е броят на авторите на съответната публикация).

III. ПЕДАГОГИЧЕСКА ДЕЙНОСТ

Задължителен минимум 10 ECTS кредити само за докторанти в редовна форма

Наименование на дейността	ECTS кредити	Разпределение по години
Възлагане на преподавателска дейност (до 45 часа за учебна година без заплащане)	5 за всеки 30 часа упражнения	след полагане на задължителните докторантски изпити
Изготвяне на рецензия на магистърска теза	1 кредит на рецензия	След полагане на задължителните докторантски изпити

Забележки:

1. Педагогическата дейност е заложена на основание чл. 59, ал. 2 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ. След полагане на изпитите от индивидуалния план на редовен докторант **МОЖЕ** да се възлага преподавателска дейност, като 45 часа на учебна година са без заплащане, а остатъкът от 45 до 120 часа на учебна година със заплащане.
2. Семинарно занятие с хорариум 30 часа, проведено с една група носи 5 кредита. Ако курсът включва повече часове, повече групи или и двете, броят на кредитите се увеличава пропорционално. Ако не съществува организационна възможност на докторант да бъде възложено реално водене на семинарни занятия, по преценка на научния ръководител му се възлага разработването на методически материали за семинарни занятия.

IV. ЗАЩИТА НА ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД

Задължително 25 ECTS кредита за всички форми на обучение

Наименование на дейността	ECTS кредити	Отчет
Провеждане на предварително обсъждане на дисертационния труд в катедрата, последвано от решение на Факултетния съвет за откриване на процедура за публична защита	10	След откриване на процедура по публична защита
Публична защита пред Научно жури	15	След успешна публична защита

У. ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

НЕ СЕ ОТЧИТАТ КРЕДИТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНДИВИДУАЛЕН ПЛАН

Изпълнението на дейностите се отчита при индивидуалната атестация на докторантите

Наименование на дейността	Разпределение по години
Участие в заседанията на катедрения съвет, на които се разглеждат въпроси, свързани с докторската степен	текущо
Възлагане на административна работа (участие като квестор в провеждане на изпити и др.)	текущо
Участие в организиране и провеждане на семинари, срещи, конференции и други инициативи	текущо
Подпомагане работата с дипломанти (при необходимост)	след полагане на задължителните изпити
Възлагане на експертна дейност във връзка с работата на катедрата	след полагане на задължителните изпити

Забележки:

1. Допълнителните дейности са заложи на основание чл. 36, ал 1 и чл. 51, ал. 1 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ.
2. Прилагането на системата за натрупване и трансфер на кредити в обучението по учебния план е съобразено с Наредба № 21/2004 г. за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища, както следва: 60 кредита за учебна година.
3. Настоящият учебен план осигурява задължителен минимум от **5400** часа натовареност, което се равнява на **180** ECTS кредита.
4. На базата на този учебен план всеки докторант изготвя заедно с научния си ръководител индивидуален учебен план за целия срок на обучение не по-късно от три месеца след зачисляването, в съответствие с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. Ежегодно (а за редовните докторанти всяко тримесечие) се представя отчет и атестация за извършената работа по плана и, при необходимост, конкретизация на индивидуалния план, които се обсъждат и приемат на Катедрения съвет и се внасят за утвърждаване във Факултетния съвет (чл. 41 и чл. 42 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“). За всяка година от докторантурата докторантът трябва да набере минимум кредити, които се полагат за работа по дисертацията според индивидуалния план. При неизпълнение на това изискване, докторантът получава отрицателна атестация.
5. До защита на дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ се допуска докторантът, който успешно е положил изпитите, определени в индивидуалния учебен план, отчет е минималния брой кредити спрямо формата на обучение, отчислен е с право на защита, подготвил е дисертационен труд и отговаря на минималните национални изисквания.

Учебният план е приет с решение на Факултетния съвет на Стопанския факултет с протокол № 5/14.03.2022 г.

ДЕКАН: .....

доц. д-р Атанас Георгиев